

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

Cabinet Secretar General

București, 17.06.2009

NOTĂ

privind Deciziile Curții Constituționale nr.731 și 732 din 7 mai 2009

Prin Decizia nr.731 din 7 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.395/11.VI.2009, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.72 alin.(5) din Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic, în măsura în care fac trimitere la dispozițiile la art.116¹ alin.(1) și art.116² alin.(1) din Legea învățământului nr.84/1995, care la rândul lor sunt neconstituționale.

Prin Decizia nr.732 din 7 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.398/11.VI.2009, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.72 alin.(5) din Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic, în măsura în care fac trimitere la dispozițiile la art.116¹ alin.(1) și art.116² alin.(1) din Legea învățământului nr.84/1995, care la rândul lor sunt neconstituționale.

În conformitate cu prevederilor art.147 alin.(1) din Constituția României, în cazul în care Curtea Constituțională a constatat neconstituționalitatea unor dispoziții din legi, ordonanțe sau regulamente, acestea își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României, dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

Potrivit art.134 alin.(5) și (6) din Regulamentul Camerei Deputaților, în vederea punerii de acord a prevederilor constatate ca fiind neconstituționale cu dispozițiile Constituției, Camera Deputaților va reexamina textele declarate neconstituționale pe baza raportului Comisiei juridice, de disciplină și imunități.

În cazul dispozițiilor legale la care se referă cele două Decizii ale Curții Constituționale, Camera Deputaților are calitatea de primă Cameră sesizată, potrivit art.75 alin.(1) teza I din Constituție și art.92 alin.(8) pct.2 lit.e) liniuța a patra.

Față de cele prezentate mai sus, Biroul permanent urmează să sesizeze Comisia juridică, de disciplină și imunități, în vederea întocmirii unui raport privind reexaminarea dispozițiilor constatate ca fiind neconstituționale.

SECRETAR GENERAL

Gheorghe Barbu

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 61/30.09.17

Palatul Parlamentului

Calăraș Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725 București, România

Telefon: (+40-21) 313 25 31

Fax: (+40-21) 312 54 80

E-mail: <http://www.ccr.ro>

E-mail: pres@ccr.ro

Dosarele nr.66D/2009, nr.68D/2009, nr.117D/2009, nr.118D/2009 și

nr.119D/20098

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA GENERALĂ

Nr. 8800 / 05-06-2009

Doamnei

ROBERTA ALMA ANASTASE

Președintele Camerei Deputaților

Parlamentul României
Camera Deputaților

B.P. Nr. 587..... din 17.06.2009

Vă comunicăm, alăturat, în copie, Decizia nr.731 din 7 mai 2009, definitivă și general obligatorie, prin care Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.72 alin.(5) din Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic, în măsura în care fac trimitere la dispozițiile art.116¹ alin.(1) și art.116² alin.(1) din Legea învățământului nr.84/1995, care la rândul lor sunt neconstituționale, excepție ridicată de Manuela Mândru, Constantin-Iulian Negulescu, Marta Iuliana Vicol, Emil Luchian și Daniela Rusu în Dosarele nr.1612/99/2007, nr.1613/99/2007, nr.1621/99/2007, nr.1624/99/2007 și nr.1619/99/2007 ale Curții de Apel Iași – Secția litigii de muncă și asigurări sociale.

Vă asigurăm de deplina noastră considerație.

PREȘEDINTE

Prof. univ. dr. Ioan Vida

ROMÂNIA
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosarele nr.66D/2009, nr.68D/2009, nr.117D/2009, nr.118D/2009 și nr.119D/2009

DECIZIA nr.731

din 7 mai 2009

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.72 alin.(5) din
Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic raportate la art.116¹ alin.(1) și
art.116² alin.(1) din Legea învățământului nr.84/1995**

Ioan Vida	- președinte
Nicolae Cochinescu	- judecător
Acsinte Gaspar	- judecător
Ion Predescu	- judecător
Tudorel Toader	- judecător
Puskás Valentin Zoltán	- judecător
Augustin Zegrean	- judecător
Antonia Constantin	- procuror
Patricia Marilena Ionea	- magistrat-asistent

Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.72 alin.(5) din Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic, excepție ridicată de Manuela Mândru, Constantin-Iulian Negulescu, Marta Iuliana Vicol, Emil Luchian și Daniela Rusu în Dosarele nr.1612/99/2007, nr.1613/99/2007, nr.1621/99/2007, nr.1624/99/2007 și nr.1619/99/2007 ale Curții de Apel Iași – Secția litigii de muncă și asigurări sociale.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 2 aprilie 2009 și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când, având nevoie de timp pentru a delibera, Curtea a amân timeronunțarea la data de 7 mai 2009.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin Încheierile din 9 și 12 decembrie 2008, pronunțate în Dosarele nr.1612/99/2007, nr.1613/99/2007, nr.1621/99/2007, nr.1624/99/2007 și nr.1619/99/2007, **Curtea de Apel Iași – Secția litigii de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.72 alin.(5) din Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic.** Excepția a fost ridicată de Manuela Mândru, Constantin-Iulian Negulescu, Marta Iuliana Vicol, Emil Luchian și Daniela Rusu cu prilejul soluționării contestațiilor formulate împotriva deciziilor de concediere.

În motivarea excepției, autorii acesteia susțin, în esență, că textul de lege criticat contravine dispozițiilor art.16 și art.32 din Constituție. Astfel, arată că, în condițiile în care dreptul la învățătură este garantat de stat, apare normal ca acesta să poată verifica modalitatea în care sunt organizate, ca structură și atribuții, instituțiile care realizează procesul de învățământ, fie ele de stat sau private. Un control al acestei activități desfășurate în cadrul unei universități particulare nu poate fi realizat decât prin implicarea ministerului de resort, care poate și este obligat să acorde girul unei organizări corecte a instituției de învățământ. Liberul arbitru pe care îl instituie dispozițiile art.72 alin.(5) din Legea nr.128/1997 este evident, în condițiile în care formularea acestui text lasă deplină latitudine cartei universitare în organizarea structurilor de conducere, precum și cu privire la controlul modalității de administrare sau de stabilire a politicilor de cadre pe care fiecare facultate le poate face, în temeiul aceleiași legi. Așa fiind, se realizează o încălcare a principiului egalității în drepturi, atât din punctul de

vedere al modalităților în care se pot alege organele de conducere ale unei astfel de instituții de învățământ superior, cât și sub aspectul că dreptul la muncă și perioada pe care legi organice le stabilesc pentru această activitate sunt ignorate. Prin urmare, se instituie un monopol pe care îl deține universitatea cu privire la organizare și funcționare, monopol ce nu poate fi desființat și intră în contradicție cu normele stabilite prin legi organice prin care rectorul este confirmat de ministerul de resort. În final, arată că textul de lege criticat contravine și prevederilor art.69 din Legea nr.128/1997.

Curtea de Apel Iași – Secția litigii de muncă și asigurări sociale consideră că textul de lege criticat este constituțional. În acest sens, arată că autonomia universitară este consacrată de art.32 alin.(6) din Constituție, fără ca această noțiune să fie însă definită. Rezultă că legiuitorul constituant a lăsat legiuitorului ordinar libertatea de a stabili elementele autonomiei universitare și condițiile în care aceasta se exercită, inclusiv în alegerea organelor de conducere. Autonomia universitară a fost definită prin art.89 din Legea învățământului nr.84/1995, iar formele de realizare a acesteia – între care și regulile de alegere a organelor de conducere ale instituțiilor de învățământ superior - au fost stabilite prin art.92-96 din aceeași lege. Așadar, întrucât autonomia universitară a fost definită chiar de legiuitor, în virtutea competenței sale atribuite prin Constituție, nu se poate primi susținerea autorului excepției în sensul că dispozițiile legale atacate contravin principiului constituțional al autonomiei universitare. De asemenea, nu poate fi primită susținerea privind încălcarea dispozițiilor constituționale ale art.16 alin.(1), deoarece procedura de alegere a organelor de conducere este aceeași pentru toate instituțiile de învățământ superior și pentru toți candidații. Cât privește faptul că dispozițiile art.72 alin.(5) din Legea nr.128/1997 ar intra în contradicție cu dispozițiile art.69 din aceeași

lege, arată că aceasta reprezintă o problemă de interpretare și aplicare a legii, de competența instanței de judecată investite cu soluționarea cauzei.

În conformitate cu dispozițiile art.30 alin.(1) din Legea nr.47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată. În acest sens, arată că principiul egalității în drepturi în fața legii, consacrat de art.16 din Constituție, presupune aplicarea unui tratament de egalitate cetățenilor aflați în situații identice, fără nicio discriminare pe considerente arbitrare, însă, față de conținutul prevederilor de lege criticate, consideră că acest principiu nu este incident. De asemenea, arată că art.72 alin.(5) din Legea nr.128/1997 nu face decât să reglementeze, în baza principiului autonomiei universitare, posibilitatea ca fiecare instituție de învățământ superior să stabilească, în condițiile legii, prin propria carte universitară, atribuțiile și competențele structurilor și ale funcțiilor de conducere din învățământul superior, respectiv modalitatea de vot pentru hotărârile senatelor universitare, ale consiliilor facultăților și ale departamentelor.

Avocatul Poporului consideră că prevederile art.72 alin.(5) din Legea nr.128/1997 sunt constituționale. În acest sens, arată că textul de lege criticat nu aduce atingere principiului egalității cetățenilor în fața legii, întrucât se aplică tuturor persoanelor vizate de ipoteza normei juridice, fără a institui privilegii sau discriminări pe considerente arbitrare. Astfel, procedura de alegere a organelor de conducere este aceeași pentru toate instituțiile de învățământ superior de stat, particulare și confesionale. De asemenea, referitor la critica de neconstituționalitate a art.72 alin.(5) din

Legea nr.128/1997 față de art.32 din Constituție, arată că dispozițiile de lege criticate nu aduc atingere dreptului la învățătură, ci sunt în concordanță cu regula constituțională potrivit căreia învățământul de toate gradele se desfășoară în unități de stat, particulare și confesionale, în condițiile legii.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.d) din Constituție, ale art.1 alin.(2), art.2, art.3, art.10 și art.29 din Legea nr.47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum reiese din încheierile de sesizare, îl constituie dispozițiile art.72 alin.(5) din Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 158 din 16 iulie 1997, dispoziții potrivit cărora *„Atribuțiile și competențele structurilor și ale funcțiilor de conducere din învățământul superior sunt stabilite prin Carta universitară a instituției, potrivit legii. Hotărârile senatelor universitare, ale consiliilor facultăților și ale departamentelor, cu excepția prevederilor de la art. 74 alin.(3), se iau cu votul majorității membrilor prezenți, dacă numărul lor reprezintă cel puțin*

2/3 din numărul total al membrilor. Membrii acestor structuri de conducere au drept de vot deliberativ egal.”

Autorii excepției consideră că acest text de lege este contrar dispozițiilor art.16 și art.32 din Constituție, referitoare la egalitatea în drepturi și dreptul la învățătură.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în esență, critica autorilor acesteia are în vedere faptul că art.72 alin.(5) din Legea nr.128/1997 lasă o libertate deplină universităților ca prin carta universitară să stabilească atribuțiile și competențele structurilor și ale funcțiilor de conducere din învățământul superior, fără o intervenție a statului, care ar trebui să acorde girul unei organizări corecte a instituției de învățământ. Astfel, autorii susțin că nu mai este vorba de realizarea unei adevărate autonomii universitare, ci a unui monopol pe care ajunge să îl dețină universitățile cu privire la organizarea și funcționarea acestora. În plus, consideră că, efect al prevederilor de lege criticate, persoanele din funcțiile de conducere a universităților vor fi supuse unor reglementări diferite, încălcându-se principiul egalității în drepturi a cetățenilor.

Față de aceste susțineri, Curtea observă că, potrivit art.72 alin.(5) din Legea nr.128/1997, atribuțiile și competențele structurilor și ale funcțiilor de conducere din învățământul superior sunt stabilite prin Carta universitară a instituției „*potrivit legii*”. Astfel, textul de lege criticat face trimitere la conceptul de *autonomie universitară*, atunci când este vorba de învățământul superior de stat, respectiv la *autonomia academică*, așa cum prevede Legea nr.480/2006 care modifică Legea nr.84/1995, în cazul învățământului superior particular.

În acest context, trebuie amintit faptul că, dând expresie dispozițiilor art.32 alin.(6) din Legea fundamentală, Legea învățământului nr.84/1995,

republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.606 din 10 decembrie 1999, reglementează în cuprinsul Secțiunii a șaptea, art.89-96, conținutul conceptului de *autonomie universitară*, constând în „*dreptul comunității universitare de a se conduce, de a-și exercita libertățile academice fără nici un fel de ingerințe ideologice, politice sau religioase, de a-și asuma un ansamblu de competențe și obligații în concordanță cu opțiunile și orientările strategice naționale ale dezvoltării învățământului superior, stabilite prin lege.*”

Or, atât timp cât textul de lege criticat nu face decât să dea expresie autonomiei universitare, care conferă anumite drepturi și libertăți instituțiilor de învățământ superior, Curtea reține că situațiile diferite ce ar putea rezulta din aplicarea acestui principiu nu pot fi interpretate ca aducând atingere principiului egalității în drepturi.

În același timp, însă, Curtea nu poate ignora faptul că, în egală măsură, în ceea ce privește universitățile particulare, art.72 alin.(5) din Legea nr.128/1997 face aplicabil conceptul de „*autonomie academică*”, concept introdus în Legea învățământului prin Legea nr.480/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1025 din 22 decembrie 2006. Plecând de la premisa proprietății private, ca fundament economic al învățământului superior particular, autonomia academică acordă acestora drepturi și libertăți diferite de cele care se circumscriu autonomiei universitare, inclusiv sub aspectul statutului cadrelor didactice, așa cum sunt limita de vârstă, promovarea în funcții etc.

Fără a nega fundamentul economic al universităților particulare, proprietatea privată a acestora, înființate prin lege, fără scop patrimonial și cu afectațiune specială, Curtea constată că acest fundament nu poate constitui și fundamentul instituirii unei forme de autonomie diferită de cea

consacrată de art.32 alin.6 din Constituție, așa cum este autonomia academică.

În acest sens, Curtea observă că prevederile constituționale consacră și garantează o singură formă de autonomie, și anume cea universitară, indiferent că este vorba de învățământul superior de stat sau învățământul superior particular, autonomie al cărei conținut trebuie să fie identic în ambele cazuri.

Potrivit art.116¹ alin.(1) din Legea învățământului, „*Universitățile particulare sunt instituții de învățământ superior libere, deschise, autonome atât din punct de vedere academic, cât și economico-financiar, având drept fundament proprietatea privată, garantată de Constituție*”, iar potrivit prevederilor art.116² alin.(1) din aceeași lege, „*Structurile și funcțiile de conducere ale universităților particulare, atribuțiile, modul de constituire, durata mandatelor și limitele de vârstă ale cadrelor didactice sunt stabilite de Carta universității. Deciziile definitive, în acest sens, revin universității.*”

În aceste condiții și având în vedere faptul că aceste instituții fac parte din sistemul național de învățământ, Curtea constată că principiul constituțional al autonomiei universitare trebuie să-și găsească reflectarea, în egală măsură, asupra organizării și funcționării procesului de învățământ, al statutului cadrelor didactice, a promovării în funcție a acestora, a normei didactice etc.

Față de cele expuse, Curtea reține că prevederile art.72 alin.(5) din Legea nr.128/1997 contravin art.32 alin.(6) din Constituție, în măsura în care fac trimitere la art.116¹ alin.(1) și art.116² alin.(1) din Legea învățământului nr.84/1995, introduse prin Legea nr.480/2006, texte care, la rândul lor sunt neconstituționale, deoarece, prin derogare de la prevederile constituționale,

consacră un nou tip de autonomie pentru învățământul superior particular, anume autonomia academică.

În sfârșit, Curtea constată că nu este competentă a analiza critica autorilor excepției privind neconcordanța dintre art.72 alin.(5) din Legea nr.128/1997 și art.69 din aceeași lege, întrucât controlul de constituționalitate vizează conformitatea dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile sau principiile Constituției, iar nu conformitatea unor texte de lege între ele.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art.146 lit.d) și art.147 alin.(4) din Constituție, al art.1, art.2, art.3, art.11 alin. (1) lit. A. d) și art.29 din Legea nr.47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

Decide :

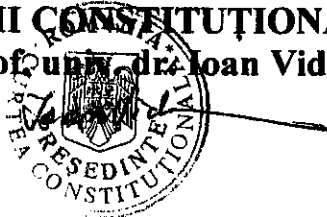
Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Manuela Mândru, Constantin-Iulian Negulescu, Marta Iuliana Vicol, Emil Luchian și Daniela Rusu în Dosarele nr.1612/99/2007, nr.1613/99/2007, nr.1621/99/2007, nr.1624/99/2007 și nr.1619/99/2007 ale Curții de Apel Iași – Secția litigii de muncă și asigurări sociale și constată că dispozițiile art.72 alin.(5) din Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic sunt neconstituționale, în măsura în care fac trimitere la dispozițiile art.116¹ alin.(1) și art.116² alin.(1) din Legea învățământului nr.84/1995, care la rândul lor sunt neconstituționale.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Pronunțată în ședința publică din data de 7 mai 2009.

**PREȘEDINTELE
CURȚII CONSTITUȚIONALE,
Prof. univ. dr. Ioan Vida**

**MAGISTRAT-ASISTENT,
Patricia Marilena Ionea**

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 731

din 7 mai 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 72 alin. (5) din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, raportate la art. 116¹ alin. (1) și art. 116² alin. (1) din Legea învățământului nr. 84/1995

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 72 alin. (5) din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, excepție ridicată de Manuela Mândru, Constantin-Iulian Negulescu, Marta Iuliana Vicol, Emil Luchian și Daniela Rusu în dosarele nr. 1.612/99/2007, nr. 1.613/99/2007, nr. 1.621/99/2007, nr. 1.624/99/2007 și nr. 1.619/99/2007 ale Curții de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale.

Dezbaterea a avut loc în ședința publică din 2 aprilie 2009 și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când, având nevoie de timp pentru a delibera, Curtea a amânat pronunțarea la data de 7 mai 2009.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin încheierile din 9 și 12 decembrie 2008, pronunțate în dosarele nr. 1.612/99/2007, nr. 1.613/99/2007, nr. 1.621/99/2007, nr. 1.624/99/2007 și nr. 1.619/99/2007, Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 72 alin. (5) din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic. Excepția a fost ridicată de Manuela Mândru, Constantin-Iulian Negulescu, Marta Iuliana Vicol, Emil Luchian și Daniela Rusu cu prilejul soluționării contestațiilor formulate împotriva deciziilor de concediere.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin, în esență, că textul de lege criticat contravine dispozițiilor art. 16 și 32 din Constituție. Astfel, arată că, în condițiile în care dreptul la învățătură este garantat de stat, apare normal ca acesta să poată verifica modalitatea în care sunt organizate, ca structură și atribuții, instituțiile care realizează procesul de învățământ, fie ele de stat, fie private. Un control al acestei activități desfășurate în cadrul unei universități particulare nu poate fi realizat decât prin implicarea ministerului de resort, care poate și este obligat să acorde girul unei organizări corecte a instituției de învățământ. Liberul arbitru pe care îl instituie dispozițiile art. 72 alin. (5) din Legea nr. 128/1997 este evident, în condițiile în care formularea acestui text lasă deplină latitudine cartei universitare în organizarea structurilor de conducere, precum și cu privire la controlul modalității de administrare sau de stabilire a politicilor de cadre pe care fiecare facultate le poate face, în temeiul aceleiași legi. Așa fiind, se realizează o încălcare a principiului egalității în drepturi, atât din punctul de vedere al modalităților în care se

pot alege organele de conducere ale unei astfel de instituții de învățământ superior, cât și sub aspectul că dreptul la muncă și perioada pe care legi organice o stabilesc pentru această activitate sunt ignorate. Prin urmare, se instituie un monopol pe care îl deține universitatea cu privire la organizare și funcționare, monopol ce nu poate fi desființat și intră în contradicție cu normele stabilite prin legi organice prin care rectorul este confirmat de ministerul de resort. În final, arată că textul de lege criticat contravine și prevederilor art. 69 din Legea nr. 128/1997.

Curtea de Apel Iași — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale consideră că textul de lege criticat este constituțional. În acest sens, arată că autonomia universitară este consacrată de art. 32 alin. (6) din Constituție, fără ca această noțiune să fie însă definită. Rezultă că legiuitorul constituant a lăsat legiuitorului ordinar libertatea de a stabili elementele autonomiei universitare și condițiile în care aceasta se exercită, inclusiv în alegerea organelor de conducere. Autonomia universitară a fost definită prin art. 89 din Legea învățământului nr. 84/1995, iar formele de realizare a acesteia — între care și regulile de alegere a organelor de conducere ale instituțiilor de învățământ superior — au fost stabilite prin art. 92—96 din aceeași lege. Așadar, întrucât autonomia universitară a fost definită chiar de legiuitor, în virtutea competenței sale atribuite prin Constituție, nu se poate primi susținerea autorului excepției în sensul că dispozițiile legale atacate contravin principiului constituțional al autonomiei universitare. De asemenea, nu poate fi primită susținerea privind încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1), deoarece procedura de alegere a organelor de conducere este aceeași pentru toate instituțiile de învățământ superior și pentru toți candidații. Cât privește faptul că dispozițiile art. 72 alin. (5) din Legea nr. 128/1997 ar intra în contradicție cu dispozițiile art. 69 din aceeași lege, arată că aceasta reprezintă o problemă de interpretare și aplicare a legii, de competența instanței de judecată învestite cu soluționarea cauzei.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată. În acest sens, arată că principiul egalității în drepturi în fața legii, consacrat de art. 16 din Constituție, presupune aplicarea unui tratament de egalitate cetățenilor aflați în situații identice, fără nicio discriminare pe considerente arbitrare, însă, față de conținutul prevederilor de lege criticate, consideră că acest principiu nu este incident. De asemenea, arată că art. 72 alin. (5) din Legea nr. 128/1997 nu face decât să reglementeze, în baza principiului autonomiei universitare, posibilitatea ca fiecare instituție de învățământ superior să stabilească, în condițiile legii, prin propria cartă universitară, atribuțiile și competențele structurilor și ale funcțiilor de conducere din învățământul superior, respectiv modalitatea de vot pentru hotărârile senatelor universitare, ale consiliilor facultăților și ale departamentelor.

Avocatul Poporului consideră că prevederile art. 72 alin. (5) din Legea nr. 128/1997 sunt constituționale. În acest sens, arată că textul de lege criticat nu aduce atingere principiului egalității cetățenilor în fața legii, întrucât se aplică tuturor persoanelor vizate de ipoteza normei juridice, fără a institui privilegii sau discriminări pe considerente arbitrare. Astfel, procedura de alegere a organelor de conducere este aceeași pentru toate instituțiile de învățământ superior de stat, particulare și confesionale. De asemenea, referitor la critica de neconstituționalitate a art. 72 alin. (5) din Legea nr. 128/1997 față de art. 32 din Constituție, arată că dispozițiile de lege criticate nu aduc atingere dreptului la învățatură, ci sunt în concordanță cu regula constituțională potrivit căreia învățământul de toate gradele se desfășoară în unități de stat, particulare și confesionale, în condițiile legii.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum reiese din încheierile de sesizare, îl constituie dispozițiile art. 72 alin. (5) din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 158 din 16 iulie 1997, dispoziții potrivit cărora: *„Atribuțiile și competențele structurilor și ale funcțiilor de conducere din învățământul superior sunt stabilite prin Carta universitară a instituției, potrivit legii. Hotărârile senatelor universitare, ale consiliilor facultăților și ale departamentelor, cu excepția prevederilor de la art. 74 alin. (3), se iau cu votul majorității membrilor prezenți, dacă numărul lor reprezintă cel puțin 2/3 din numărul total al membrilor. Membrii acestor structuri de conducere au drept de vot deliberativ egal.”*

Autorii excepției consideră că acest text de lege este contrar dispozițiilor art. 16 și 32 din Constituție, referitoare la egalitatea în drepturi și dreptul la învățatură.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în esență, critica autorilor acesteia are în vedere faptul că art. 72 alin. (5) din Legea nr. 128/1997 lasă o libertate deplină universităților ca prin carta universitară să stabilească atribuțiile și competențele structurilor și ale funcțiilor de conducere din învățământul superior, fără o intervenție a statului, care ar trebui să acorde girul unei organizări corecte a instituției de învățământ. Astfel, autorii susțin că nu mai este vorba de realizarea unei adevărate autonomii universitare, ci a unui monopol pe care ajung să îl dețină universitățile cu privire la organizarea și funcționarea acestora. În plus, consideră că, efect al prevederilor de lege criticate, persoanele din funcțiile de conducere a universităților vor fi supuse unor reglementări diferite, încălcându-se principiul egalității în drepturi a cetățenilor.

Față de aceste susțineri, Curtea observă că, potrivit art. 72 alin. (5) din Legea nr. 128/1997, atribuțiile și competențele structurilor și ale funcțiilor de conducere din învățământul superior sunt stabilite prin Carta universitară a instituției *„potrivit legii”*. Astfel, textul de lege criticat face trimitere la conceptul de *autonomie universitară*, atunci când este vorba de învățământul superior de stat, respectiv la *autonomia academică*, așa cum

prevede Legea nr. 480/2006 care modifică Legea nr. 84/1995, în cazul învățământului superior particular.

În acest context, trebuie amintit faptul că, dând expresie dispozițiilor art. 32 alin. (6) din Legea fundamentală, Legea învățământului nr. 84/1995, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 606 din 10 decembrie 1999, reglementează în cuprinsul cap. IX secțiunea a 7-a, art. 89—96, conținutul conceptului de *autonomie universitară*, constând în *„dreptul comunității universitare de a se conduce, de a-și exercita libertățile academice fără niciun fel de ingerințe ideologice, politice sau religioase, de a-și asuma un ansamblu de competențe și obligații în concordanță cu opțiunile și orientările strategice naționale ale dezvoltării învățământului superior, stabilite prin lege”*.

Or, atât timp cât textul de lege criticat nu face decât să dea expresie autonomiei universitare, care conferă anumite drepturi și libertăți instituțiilor de învățământ superior, Curtea reține că situațiile diferite ce ar putea rezulta din aplicarea acestui principiu nu pot fi interpretate ca aducând atingere principiului egalității în drepturi.

În același timp însă Curtea nu poate ignora faptul că, în egală măsură, în ceea ce privește universitățile particulare, art. 72 alin. (5) din Legea nr. 128/1997 face aplicabil conceptul de *„autonomie academică”*, concept introdus în Legea învățământului prin Legea nr. 480/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.025 din 22 decembrie 2006. Plecând de la premisa proprietății private, ca fundament economic al învățământului superior particular, autonomia academică acordă acestora drepturi și libertăți diferite de cele care se circumscriu autonomiei universitare, inclusiv sub aspectul statutului cadrelor didactice, așa cum sunt limita de vârstă, promovarea în funcții etc.

Fără a nega fundamentul economic al universităților particulare, proprietatea privată a acestora, înființate prin lege, fără scop patrimonial și cu afecțiune specială, Curtea constată că acest fundament nu poate constitui și fundamentul instituirii unei forme de autonomie diferite de cea consacrată de art. 32 alin. (6) din Constituție, așa cum este autonomia academică.

În acest sens, Curtea observă că prevederile constituționale consacră și garantează o singură formă de autonomie, și anume cea universitară, indiferent că este vorba de învățământul superior de stat sau de învățământul superior particular, autonomie al cărei conținut trebuie să fie identic în ambele cazuri.

Potrivit art. 116¹ alin. (1) din Legea învățământului, *„Universitățile particulare sunt instituții de învățământ superior libere, deschise, autonome atât din punct de vedere academic, cât și economico-financiar, având drept fundament proprietatea privată, garantată de Constituție”*, iar potrivit prevederilor art. 116² alin. (1) din aceeași lege, *„Structurile și funcțiile de conducere ale universităților particulare, atribuțiile, modul de constituire, durata mandatelor și limitele de vârstă ale cadrelor didactice sunt stabilite de Carta universității. Deciziile definitive, în acest sens, revin universității”*.

În aceste condiții și având în vedere faptul că aceste instituții fac parte din sistemul național de învățământ, Curtea constată că principiul constituțional al autonomiei universitare trebuie să își găsească reflectarea, în egală măsură, asupra organizării și funcționării procesului de învățământ, a statutului cadrelor didactice, a promovării în funcție a acestora, a normei didactice etc.

Față de cele expuse, Curtea reține că prevederile art. 72 alin. (5) din Legea nr. 128/1997 contravin art. 32 alin. (6) din Constituție, în măsura în care fac trimitere la art. 116¹ alin. (1) și art. 116² alin. (1) din Legea învățământului nr. 84/1995, introduse prin Legea nr. 480/2006, texte care la rândul lor sunt neconstituționale, deoarece, prin derogare de la prevederile

constituționale, consacră un nou tip de autonomie pentru învățământul superior particular, și anume autonomia academică.

În sfârșit, Curtea constată că nu este competentă a analiza critica autorilor excepției privind neconcordanța dintre art. 72 alin. (5) din Legea nr. 128/1997 și art. 69 din aceeași lege,

întrucât controlul de constituționalitate vizează conformitatea dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile sau principiile Constituției, iar nu conformitatea unor texte de lege între ele.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Manuela Mândru, Constantin-Iulian Negulescu, Marta Iuliana Vicol, Emil Luchian și Daniela Rusu în dosarele nr. 1.612/99/2007, nr. 1.613/99/2007, nr. 1.621/99/2007, nr. 1.624/99/2007 și nr. 1.619/99/2007 ale Curții de Apel Iași — Secția litigii de muncă și asigurări sociale și constată că dispozițiile art. 72 alin. (5) din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic sunt neconstituționale, în măsura în care fac trimitere la dispozițiile art. 116¹ alin. (1) și art. 116² alin. (1) din Legea învățământului nr. 84/1995, care la rândul lor sunt neconstituționale.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Pronunțată în ședința publică din data de 7 mai 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind plata de către Ministerul Sănătății
a contribuției României la Federația Europeană
a Academiiilor de Medicină (FEAM)

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă plata contribuției României la Federația Europeană a Academiiilor de Medicină (FEAM), cu sediul la Bruxelles, în sumă de 4.000 euro anual.

Art. 2. — Plata contribuției prevăzute la art. 1, calculată în lei la cursul zilei, se suportă de la bugetul de stat, prin bugetul aprobat Ministerului Sănătății.

PRIM-MINISTRU
EMIL BOC

Contrasemnează:

Ministrul sănătății,
Ion Bazac

Ministrul finanțelor publice,
Gheorghe Pogea

București, 27 mai 2009.
Nr. 647.